לאחת כתובתה כי זה דין לדק וזה שאמר רבי אין אני רואה דבריו באלו בבבא דריסה ובבבא דמציעא אבל בסיפא דתנן היו שם שלש מאות של מנה נוטלת חמשים ושל מאתים מנה ושל שלש מאות שמה של זהב לא חלק רבי אלא בין בתפיסה לאחת בין בשתי תפיסות כך הוא הדין כל לאחת לפי מעותיה ואם אשכחן משנה שלמה בפרק שור שנגח ד' וה' (נ"ק ט"ו) ר"ש אומר שור שוה מאתים שנגח שור שוה מאתים ואין הגבלה יפה כלום זה נוטל מנה וזה מנה חזר ונגח (את) שור אחר שוה מאתים האחרון נוטל מנה ושלפניו זה נוטל חמשים זו וזה נוטל חמשים זו חזר ונגח שור אחר שוה מאתים האחרון נוטל מנה ושלפניו חמשים זו וחמשים הראשונים דיבר הב ואוקימנא כרבי עקיבא דאמר שותפי גינהו וקיימא לן כוותיה וחלוקה זו כל אחד לפי מעותיו לפיכך העמדתי דברי רבי כל מנה ומנה בשוה שזו היא חלוקה לפי המעות כי היכי דלא תקשי הלכתא להלכתא וזו גרסינן בים נוחלין (נ"ב דף קכד:) תניא רבי אומר אומר אני הבכור נוטל פי שנים בשבח שהשביחו נכסים לאחר מיתת אביהן ירשו שטר חוב בכור נוטל פי שנים הגה רבי סבר לפי מעותיו ואם תעמיד דבריו בשוה ממש קשה דרבי אדרבי הלכך נראה להעמיד הדבר על בוריו אליבא דהלכתא להיות דברי רבי לפי מעותיו וכן ההלכות שוות ויש לחלק דלא דמי להיות דיש נוחלין דהתם ליכא שום שעבוד אלא כל אחד יש לו חלקו בקרקע ובכור יש לו פי שנים לכך נוטל כל מה שחלקו משביח אבל הכא משועבדים לכתובה שכל שלשה מאות משועבדין לכתובת בעלת מנה ובעלת מאתים כמו לבעלת שלש מאות שכל נכסיו אחרלין לכתובה עד שיהיה לה כל המנה שלה:

מאי לאו בשור לחרישה ועומד לטביחה אייתי. מכח קושיא אדתני סיפא דייק הכי: **מאי** לאו פחתו ממש. וקסבר דבשור לחרישה ועומד לטביחה אייתי דלטביחה ועומד לטביחה מאי קמ"ל אלא כבי האי גוונא מייתי ותיובתא דרב המונא: **הותירו** זוזי חדתי. שלדעת כן נשתתפו יחד שאם לא יקרה אלא חילוף המעות שבשביל ריוח מועט בזה לא יקפידו אלא כל אחד ואחד יקח חשבון מעותיו והאי חדתי אלו לאפוקי עתיקי דבהזהב (נ"מ דף מה:) מוכיח בכמה דוכתי דישנים יוצאין בהולאה יותר מחדשים אלא לאפוקי אסתירי דלויתא שהם ישנים יותר מדאי. מ"ר. הא דאמרי' בפ"ק דבבא בתרא (דף יג. ושם) א"ל *רב יהודה לרב הונא לדידך דאמרת ליה לך דינא דגוד לו אגוד בכור ופשוט שהגיח להן לדיהן עבד ובהמה טמאה כילד הן עושין א"ל אלמי אומר עובד לזה יום אחד ולזה שני ימים ומקשה ר"ת זא"ל אמאי קשיא ליה מבכור ופשוט ליקשי ליה משניהם פשוטים ואומר ר"ת שניהם פשוטים ניחא ליה שיעבוד לזה יום אחד ולזה יום אחד אבל בבכור ופשוט קשיא ליה שאם יעבוד הפשוט יום אחד והבכור שני ימים הרי הבכור נוטל יותר מפי שנים שאם יש עיר רחוקה ממהלך יום אחד ומשתכרים בה הרבה בסחורה שיש שם סחורה בזול פשוט אין לו שהות אלא יום אחד לא יוכל לילך שם והבכור שיש לו שהות שני ימים הולך שם ומשתכר כמה וכמה יותר מן הפשוט ור' מפרש דלהכי קשיא ליה בכור ופשוט משום שור לחרישה ועומד לחרישה לכולי עלמא השכר לאמצע משום הכי פריך כילד יעבוד דבזה אין נוטל הבכור פי שנים ומשני עובד לזה יום א' ולזה שני ימים ולא דמי לשור לחרישה דמשום הכי הוי השכר לאמצע דמעיקרא לדעתא דהכי נשתתפו אבל גבי בכור דלא שייך האי טעמא כל אחד נוטל לפי חלקו. מ"ר: **מי** שהיה נשוי ד' נשים. לא הוה מלי למנקט ב' נשים אע"ג דשייכא בהו שפיר פלוגתא דתנא קמא ובן גנגס מ"מ לא הוה שמעינן מינה שבועה לאחד שבועה למאה אבל השתא שמעי' ליה דהא אין נשבעת לראשונה לשלישית משום שכבר נשבעה לשניה כדמפ' בגמ' מיהו הימה אמאי תנא לרבע בשלש דבשלש נמי שמעי' שבועה לאחד שבועה למאה ואיכא למימר דהוה אמינא דהתם הוא דאין נשבעת לראשונה לשלישית שהיא אחרונה דלא חייש' כולי האי כיון שכבר נשבעה לשניה ולשלישית שמא כבר נתקבלה כתובתה שאין נשבעת לא אחמור בה רבנן כולי האי אבל אם היתה נשבעת אותה שלישית כגון שיש רביעית דהשתא ידעינן שלא נתקבלה כתובתה הוה אמינא דנתמיר טפי ותשבע לה הראשונה להכי תנא לרבע נשים. מ"ר:

השכר לאמצע. חולקין בשוה: **שור לחרישה.** שלקחו בהן שור לחרוש וחורשין בו ואין חלקן של זה מועיל כלום של זה כלום אלא חולקין בשוה אבל שור לחרישה והשביח בשכר ושחטוהו: **זה נוטל לפי מעותיו כו'.** שהרי מתחלק לאחריו והא דנקט רלשים מקחן לחרישה דבותא לאמעוטינן דלמיפלג בשוה נחות לשותפות' השתא דשכח בשכר ושחטוהו והוא מתחלק לאחריו יטול לפי מעותיו: **לקח זה בשלו.** שוריס בריאים במאתים: **וזה בשלו.** שוריס כחושים במנה: **זה נוטל לפי מעותיו.** דשור כחוש אין עבודתו דומה לשל בריא: **ליפלוג בדידיה.** אף כשהטילו לכים מעות ולקחו בהמה אחת יחלוקו ולימא זה נוטל לפי מעותיו וזה נוטל לפי מעותיו כו': **פחתו פחתו ממש כו'.** וקתני כך הן חולקין לפי המעות ותיובתא דשמואל: **זוזי חדתי.** שמטולין זוזים ישנים ונתנו ונשלו בהם עד שנעשו חדשים ויוצאין בהם בעה הלכך חולקים לפי המעות דכל חד מאי דיהיב שקיל אבל אם הותירו יותר על המשכון השכר לאמצע: **איסתרי דלויתא.** שנפסלה המטבע ואין יוצאת בהולאה ומי שיש לו מכה בפיסת רגלו מתחת קושר מהם שם דמעלית ליה חלודה דידהו ועורתא דידהו כדאמרינן במסכת שבת (דף סה:) יוצאין בסלע שעל הגיעים ומפרש מאי גיעים בת לרעת לכיון דישנו בעין נוטל כל אחד כמשכון שהטיל אבל אם פחתו מלה לו ממש זו זה מפסיד מחצה וזה מחצה שהשכר והפסד לאמצע: **מתני'** הראשונה נשבעת לשניה. אם שניה טוענת הואיל ואת באת ליטול תחלה השבעי לי שלא גבית משל בעלי כלום דלמא לא משייר לי נכסים כשיעור כתובתי ואף שלישית תאמר כן לשניה ורביעית לשלישית אבל הרביעית נפרעת שלא בשבועה ובגון שהיתומים גדולים וקסבר האי תנא כי אמרו רבנן הבא ליפרע מנכסי יתומים לא יפרע אלא בשבועה" ביתומים קטנים אמרו ולא בגדולים: **אף היא לא תפרע כו'.** וכגמ' מפרש פלוגתייהו במאי: **היו כולן יוצאות ביום אחד.** כלומר יוצאות לפניהן ומלמדות שכולן נכתבו ביום אחד: **כל הקודמת לחברתה שבעה אחת.** בכתובתה: **זכתה.** אם השבועה מפורשות בתוכן כגון באחת כתוב ביום פלוני בשנה שלישית, ובשניה בשנה רביעית וכן בכולן: **גמ'** כגון

השלא לאמצעא מסתברא מילתיה דשמואל בשור לחרישה ועומד לחרישה אבל בשור לחרישה ועומד לטביחה זה נוטל לפי מעותיו וזה נוטל לפי מעותיו. **המנוא** אפילו שור לחרישה ועומד לטביחה **השכר לאמצעא** שני שהטילו לכים זה מנה וזה מאתים השכר לאמצע מאי לאו בשור לחרישה ועומד לטביחה ותיובתא דרבה? **לא** בשור לחרישה ועומד לחרישה **אבל** שור לחרישה ועומד לטביחה מאי, זה נוטל לפי מעותיו וזה נוטל לפי מעותיו אדתני סיפא לקח זה בשלו וזה בשלו ונתערבו זה נוטל לפי מעותיו וזה נוטל לפי מעותיו ליפלוג וליתני בדידה, במר"א בשור ולחרישה ועומד לחרישה אבל בשור לחרישה ועומד לטביחה זה נוטל לפי מעותיו וזה נוטל לפי מעותיו? **אלא** נמי קאמר במר"א בשור לחרישה ועומד לחרישה אבל בשור לחרישה ועומד לטביחה נעשה כמי שלקח זה בשלו וזה בשלו ונתערבו זה נוטל לפי מעותיו וזה נוטל לפי מעותיו תנן וכן שלשה שהטילו לכים פחתו או הותירו כך הן חולקין מאי לאו פחתו פחתו ממש הותירו הותירו ממש? אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה לא, הותירו = זוזי חדתי פחתו = איסתירא דצוניתא: **מתני'** מי שהיה נשוי ד' נשים ומת: הראשונה קודמת לשניה, ושניה לשלישית, ושלישית לרביעית, וראשונה נשבעת לשניה, ושניה לשלישית, ושלישית לרביעית, והרביעית נפרעת שלא בשבועה, בן גנגס אומר וכי מפני שהיא אחרונה נשבעת אף היא לא תפרע אלא בשבועה. היו יוצאות כולן ביום אחד כל הקודמת לחברתה אפילו שעה אחת זכתה וכך היו כותבין בירושלים שעות, היו כולן יוצאות בשעה אחת ואין שם אלא מנה, חולקות בשוה: **גמ'** במאי קמיפלגי? אמר שמואל כגון

*סאניים לגיס פילוש אחרי מסאניים הגמ' מקיף מאתנתו על דין של שמואל. בבוק הסאניים יוכידו ב' דברות על מה דיבר שמואל כלו על אותו סוג השקעה שלארות [תוספתא פ"י] שהשקיעו סכומים שונים חולקים הרווח לאמצע

* לשם הקו-קו-דבו אינו מקור אלא הדגה לאקור

מהגה
ב' דברות על אינה טוש"ע סי' הקיצור אחר שמואל את דברי-דחולקין פיכו לאמצע
(מרקה) קו"ש

תוספות רי"ד

שהטילו לכים זה ק' וזה ר' השכר לאמצע פי' לא יחלוקו השכר לפי המעות אלא כך נוטל זה כפו זה שיש בני אדם שהריפים הם במו"פ יתר מהבריהם מפני שהוסיף זה להטיל מעותיו יותר או שמא מפני אהבתו לא חיישי הילכך כ"ז שלא פרשו אלא הרויחו בסתם חולקין השכר בין שניהם לאמצע אך אם פי' ליטול כ"א לפי מעותיו הכל כפי תנאם: אמר רבה בר בר חנה מילתיה דשמואל בשור לחרישה ועומד לחרישה פי' שכיון שהשכר שעשוין הוא מובדל מן הקרן הכל לאמצע וכן נמי אם שמו מעות בכיס להשתכר בהן והותירו כיון שהשכר מובדל מן הקרן השכר לאמצע אבל שור העומד לטביחה (ועומד) [ולקחו] לחרישה זה נוטל לפי מעותיו וזה נוטל לפי מעותיו פי' שהשכר עומד על הקרן כל אחד ואחד לוקח קרנו וכ"ש אם לקחוהו מתחלה לטביחה או אם קנו ענלים לגדלן שכ"א הוא נוטל לפי מעותיו. ור"ה אמר אפי' שור לחרישה ועומד לטביחה השכר לאמצע פי' אע"פ שהשכר עומד על הקרן אם היו עתידים להלקו לאיבריו ולהוליך כ"א הבשר לביתו הי' נוטלין לפי המעות אבל כיון דלמכירה קאי ופוף שיותירו במעות נמצא שהריוח הוא מובדל מן הקרן וכאילו נשתכרו בפרקמטיא דמו שהשכר לאמצע ול"ת דוקא שלקחוהו לחרישה תחלה אלא אפי' לקחוהו מתחלה לטביחה כיון דלמכירה קאי ולא לחלוק לאיבריו הוי השכר לאמצע אלא משום דנקט רבה שור לחרישה ועומד לטביחה נקטו נמי אינהו האי לישנא ולאו דוקא: מיתיבי ב' שהטילו לכים זה ק' וזה ר' השכר לאמצע פאי לאו בשור לחרישה ועומד לטביחה תיובתא דרבה לא בשור לחרישה ועומד לחרישה אבל שור לחרישה ועומד לטביחה מאי זה נוטל לפי מעותיו וזה נוטל לפי מעותיו איתני סיפא לקח זה בשלו וזה בשלו ונתערבו זה נוטל לפי מעותיו וזה נוטל לפי מעותיו ניפלוג בדידה במר"א בשור לחרישה ועומד לחרישה אבל שור לחרישה ועומד לטביחה זה נוטל לפי מעותיו וזה נוטל לפי מעותיו פי' שהטילו לכים זה ק' וזה ר' ונשתברו בהם כיון שאין מוחרי הק' לבד והר' לבד אלא הכל ביחד אבל לחרוש ולהשתכר בהן כיון שקרנו של זה מובדל המיד מקרנו של זה כ"א נוטל לפי"מ ה"נ קאמר במה דברים אמורים בשור לחרישה ועומד לחרישה אבל שור לחרישה ועומד לטביחה נעשה כמי שלקח זה בשלו וזה בשלו ונתערבו שו"נ לפ"מ וו"נ לפ"מ. תנן וכן ג' שהטילו לכים פחתו או הותירו כך הן חולקין מאי לאו פחתו ממש הותירו ממש פי' וק' לשמואל בין אליבא דרבה בין אליבא דר"ה שהרי אם הותירו מעות אע"פ שאין השכר עומד על הקרן נוטלים לפ"מ אר"נ ארב"א הותירו זוזי חדתי פחתו איסתרא דצוניתא פי' שהטילו זוזים ישנים ונשאו ונתנו בהם עד שנעשו חדשים ויוציאו בהוצאה הלכך חולקין לפי המעות דכל חד וחד שקיל מה דיהיב אבל אם הותירו יותר על ההשכון השכר לאמצע פחתו איסתרא דצוניתא שנפסל המטבע ואין יוצא בהוצאה ומי שיש לו מכה תחת עקבו קושרה שם כדאמרי' בשבת יוצאים בסלע שעל הציגית דכיון שישנן בעין נוטל כ"א כחשבון שהטיל אבל אם פחתו ק' או נ' וזו זה מפסיד מחצה וזה כפסיד מחצה שהשכר והפסד לאמצע ל) ובהא לא מבעי' רבה אלא אפי' ר"ה מודי לאו למכירה קיימא שימצא בהן עודף על הקרן או פחות אלא כ"א מוליך וזוזו או מושבחים או מופסדים אבל שור לטביחה דקאי למכירה ופוף שיהי' יתרון במעות חולקין לאמצע והלי כשמואל וכפירוקא דר"נ דבבל מידי דמשתברי ב) ולא קאי השכר או ההפסד על הזוזין כ"א נוטל לפ"מ או מושבחין או מופסדין. עיין בערך מ"ם בס"ה: **מתני'** מי שהיה נשוי ד' נשים ומת הא' קודמת לחב' והב' לחג' והג' לה' ופרעת של"ב אמר בן גנגס וכי מפני שהיא אחרונה נשכרה אף היא ל"ת א"ב היו כולן יוצאות ביום א' שעה א' וזכתה כך הי' כותבין בירושלים

נוגע מאנה
הסברים לאח"ח בן גנגס בדעון בדעון לרבי"ת לעבד לגיר שלפנה בדת בר"ת כתובתה

[שם אי' רבא לרב נחמן]

ל) ר"ל בהא דמייתי מתני' בזוזי חדתי לא מבעי רבה. ב) הולי ל"ל ולא קאי השכר לו ההפסד על הזוזין השכר לאמצע אבל אי קאי השכר לו ההפסד על הזוזין וכו'.